

Edith Arkko: *Aurora/Eino* (Hertta Kustannus 2024)

Kokoavia tehtäviä kirjaan Opettajan ohjeet

ILMAISUHARJOITUKSIA

Ilmaisuharjoitukset sopivat ryhmille, joissa kaikki oppilaat ovat lukeneet *Auroran* tai *Einon* tarinan tai molemmat.

Rooli seinälle

Tämä harjoitus sopii hyvin ilmaisuharjoitusten alkuun.

Oppilaat jaetaan ryhmiin. Jokainen ryhmä saa A3-paperin. Ryhmä piirtää paperiin ihmishahmon ääriviivat ja valitsee, esittääkö hahmo *Auroraa* vai *Einoa*.

Ryhmä kirjoittaa hahmokuvaan valitun henkilön ominaisuuksia. Mitä faktoja tiedämme *Aurorasta* tai *Einosta*? Mitä luonteenpiirteitä henkilöahmolla on? Mitä ajatuksia meillä on henkilöahmosta?

Ryhmät esittelevät piirroksensa ja ylös kirjaamansa ominaisuudet toisille ryhmille. Hahmokuvat laitetaan seinälle, jotta niihin voidaan tarvittaessa palata muiden harjoitusten yhteydessä.

Janat

Harjoitus sisältää asioita sekä *Auroran* että *Einon* tarinasta. Se voidaan toteuttaa myös pelkästään jommastakummasta tarinasta jättämällä osa annetuista väitteistä pois.

Harjoituksessa ilmaistaan oma ajatus ottamalla janalla sopiva paikka. Sovitaan, kummalla puolella luokkaa on "Olen samaa mieltä" ja kummalla puolella "Olen eri mieltä". Oppilas voi asettua myös muuhun kohtaan kuin ääripäihin.

Opettaja esittää yhden väitteen kerrallaan. Oppilaat ottavat paikan janalla. Opettaja voi kysyä jokaisen väitteen jälkeen perustelun paikanvalinnalle sopivalta määrältä oppilaita, esimerkiksi yhdeltä oppilaalta jokaisen väitteen jälkeen. Väitteistä voidaan keskustella laajemminkin, jos keskustelua syntyy.

Väitteitä harjoitukseen:

Haluaisin *Auroran* ystäväkseni.

Haluaisin *Einon* ystäväkseni.

Aurora ja *Eino* sopivat yhteen.

Auroraa kohdellaan hyvin nuorisokodissa. (*Auroran* tarina)

Opettajat kohtelevat *Auroraa* hyvin koulussa. (*Auroran* tarina)

Kirja kuvaa nuorten elämää totuudenmukaisesti.

On hyväksyttävää, että Aurora ei kerro jälki-istuntoasiasta Einolle. (Auroran tarina)

Eino toimii fiksusti, kun panostaa kouluun, ei ainoastaan jääkiekkoon. (Einon tarina)

Olisin itse antanut anteeksi, että Aurora ei kertonut jälki-istuntoasiasta. (Einon tarina)

Ymmärrän, ettei pettynyt Eino onnitellut Rasmusta maajoukkueeseen valinnasta. (Einon tarina)

Uskon, että Aurora pääsee muuttamaan takaisin äidin luo. (Auroran tarina)

Uskon, että Eino pääsee myöhemmin takaisin maajoukkueeseen. (Einon tarina)

Uskon, että Auroran ja Einon suhde kestää.

Tavaralaatikko

Opettaja kasaa laatikkoon tavaroita, jotka liittyvät Auroran tai Einon tarinaan. Oppilaat valitsevat yksi kerrallaan tavaran laatikosta ja kertovat, miten tavara liittyy tarinaan.

Harjoituksessa voi olla joko Auroran tai Einon laatikko tai molemmat. Jos opettaja haluaa lisätä vaikeusastetta, hän voi lisätä laatikkoon tavaroita, jotka eivät liity tarinaan.

Harjoituksen voi tehdä myös esimerkiksi lapuilla, joissa lukee esineiden nimiä tai on niiden kuvat.

Auroran laatikko

- kuulokkeet (Musiikinkuuntelu auttaa Auroraa kestämään vaikeita tunteita.)
- termospullo (Aurora tarjoaa Einolle kaakaota termospullosta.)
- englanninkirja (Aurora hermostuu englannintunnilla ja heittää kirjan lattialle.)
- hiusvärilaatikko (Aurora pyytää Einoa auttamaan hiusten värjäämisessä.)
- Tove Janssonin *Kesäkirja* (Auroralla on kirja äidinkielentehtävää varten.)
- käsipyyhepaperi (Aurora sotki vessan hajottamalla käsipyyhepaperitelineen ja heittelemällä paperit ympäri vessaa.)
- joulupipari (Aurora koristelee kotitaloustunnilla joulupipareita.)
- kakkukynttilä (Auroran syntymäpäiväkakussa on 16 kynttilää.)

Einon laatikko

- kiekko (Eino pelaa jääkiekkoa.)
- muovihanska (Eino käyttää muovihanskoja, kun värjää Auroran hiuksia.)
- puhelin (Eino käyttää puhelinta monissa tilanteissa: hän viestii sillä Auroran kanssa, hän näkee siitä valinnan Pohjola-leirille, hän saa puhelimeensa viestin Rasmukselta.)
- lautanen (Eino syö lihapullia koulun ruokalassa ja pitsaa pitsariassa.)
- porkkana (Eino raastaa porkkanaa kotitaloustunnilla.)
- limsapullo (Eino ostaa limsapullon ja sipsipussin, jotta kaupan myyjä ei kiinnittäisi huomiota kondomeihin, jotka hän myös ostaa.)

- kondomipaketti (Eino ostaa kondomeja ja tarvitsee niitä harrastaessaan seksiä Auroran kanssa.)
- viestilappu (Eino antaa viestilapun Auroralle jälki-istunnossa.)

Kuuma/kylmä tuoli

Kuuma tuoli -harjoituksessa yksi oppilaista (tai opettaja) istuu tuoliin muiden eteen Auroran tai Einon roolissa. Muut jäävät yleisöksi. Yleisö kysyy kuumassa tuolissa istujalta kysymyksiä. Auroran tai Einon roolissa oleva vastaa sen mukaan, mitä arvelisi Auroran tai Einon vastaavan.

Harjoituksen variaatio on kylmä tuoli, jossa yleisön edessä olevassa tuolissa ei istu ketään. Yleisö esittää kysymyksiä ja myös vastaa niihin itse.

Ajatusäänet

Tässä harjoituksessa on hyvä olla mukana sekä Auroran että Einon tarinan lukeneita oppilaita. Kenenkään ei tarvitse olla lukenut molempia tarinoita.

Valitkaa kirjasta kohtaus, jossa sekä Aurora että Eino ovat mukana. Valitkaa kaksi oppilasta, jotka esittävät Auroran ja Einon rooleja. Valitkaa lisäksi kaksi oppilasta, jotka sanovat ääneen Auroran ja Einon salaisia ajatuksia.

Harjoituksessa näytellään valittu kohtaus. Rooleissa olevat sanovat ääneen ajatukset, jotka Aurora ja Eino tarinassa sanovat ääneen. Salaisten ajatusten kertojat puhuvat ääneen ajatukset, joita Aurora ja Eino eivät sano. Nämä ajatukset voivat olla myös ristiriidassa tarinassa ääneen sanottujen ajatusten kanssa.

Hätäpuhelun soittaminen

Tämä harjoitus liittyy Auroran tarinaan, jossa Aurora joutuu soittamaan hätäpuhelun.

1. Etsikää netistä ohje, miten hätäpuhelu soitetaan.
2. Keksikää tilanteita, joissa hätäpuhelun voi joutua soittamaan.
3. Muodostakaa parit. Improvisoikaa pareittain hätäpuheluita, jotka tapahtuvat keksimissänne tilanteissa. Parista toinen esittää hätäkeskuksen työntekijää, toinen hätäpuhelun soittajaa. Vaihtakaa tilanteita ja rooleja. Tilanteet voidaan improvisoida yleisön edessä tai tehdä yhtäaikaaisesti koko ryhmän kesken ilman yleisöä.

Pieni viesti

Tämä harjoitus sopii ilmaisutunnin päätösharjoitukseksi.

Jokainen oppilas saa paperilapun. Oppilas kirjoittaa paperilappuun viestin, jonka haluaisi lähettää Auroralle tai Einolle kirjan tarinan lopuksi. Opettaja kerää laput, sekoittaa ne ja lukee ääneen. Lapuista muodostuu ryhmän kokonaisnäkemys Aurorasta ja Einosta.

KIRJOITUSTEHTÄVIÄ

Jatko kirjan tarinaan

Kirjoita jatkoa joko Auroran tai Einon tarinaan. Mikä on tilanne, kun on kulunut vuosi kirjan tapahtumista?

Auroran tarinassa voi miettiä esimerkiksi seuraavia asioita:

- Missä Aurora opiskelee peruskoulun jälkeen?
- Kuinka Auroran opiskelu sujuu?
- Millainen Auroran ja Einon suhde on nyt?
- Millainen Auroran ja äidin suhde on nyt?

Einon tarinassa voi miettiä esimerkiksi seuraavia asioita:

- Missä Eino opiskelee peruskoulun jälkeen?
- Kuinka Einon opiskelu sujuu?
- Millainen Einon ja Auroran suhde on nyt?
- Miten Einon jääkiekkoilu sujuu nyt?

Uutinen

Tämä tehtävä sopii oppilaille, jotka ovat lukeneet Einon tarinan.

Keksikää Einolle tulevaisuus jääkiekkoilijana Suomessa tai ulkomailla. Kirjoittakaa uutinen pelistä, jossa hänellä on ratkaiseva rooli. Peli voi olla esimerkiksi SM-liigaottelu, maailmanmestaruuskisojen finaaliottelu tai jopa Stanley Cupin ratkaiseva finaaliottelu.

Rakkausruno

Kirjoittakaa runoja, joiden puhujana on joko Aurora tai Eino. Millainen olisi Auroran rakkausruno Einolle? Entä Einon rakkausruno Auroralle?

KUVATEHTÄVÄ

Valokuva

Jokainen oppilas ottaa valokuvan, joka liittyy Auroran ja/tai Einon tarinaan. Kuvassa ei saa olla ihmisiä. Muut oppilaat selittävät, millä tavalla valokuva liittyy kirjaan. Lopuksi valokuvista kasataan kollaasi.

Tehtävät on laatinut FM, äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Mari Tuukkanen.

Tehtäviä laadittaessa on käytetty lähteenä Anni Marinin ja Sanni Swahnin opasta *Kokeillaan itse – Opas draaman työkalujen käyttöön yläkouluopetuksessa* (Kasvun ja oppimisen palvelualue, Kuopion kaupunki, 2018).